

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

ПОГОДЖЕНО

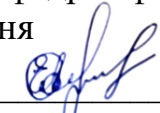
Гарант ОПП «Фінанси, банківська
справа та страхування»

к.е.н., доц. Сергій КОСТОРНОЙ

«27» серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів, обліку і
оподаткування

д.е.н., проф. Олена ЯЦУХ

«27» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва»

для здобувачів ступеня вищої освіти *«Бакалавр»*

зі спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»** за ОПП **Фінанси, банківська справа та страхування**

(на основі повної загальної середньої освіти та ОПС «Фаховий молодший
бакалавр»)

Факультет економіки та бізнесу

2024 - 2025 навч. рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти та ОПС «Фаховий молодший бакалавр»). Запоріжжя, ТДАТУ. 16 с.

Розробник: д.е.н., професор Кравченко О.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри «Фінанси, облік і оподаткування»

професор _____ Олена ЯЦУХ

«27» серпня 2024 р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти та ОПС «Фаховий молодший бакалавр»)

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 року

Голова, доц. _____ Юлія ВОРОНІНА

«30» серпня 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 5	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин 150	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Курс/рік підготовки	Семестр
Змістових модулів 2		2 / 1с	4-й, 2-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год самостійна робота студента – 9,6 год	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	22
		Лабораторні заняття	
		Практичні заняття	22
		Семінарські заняття	
		Самостійна робота	106
		Форма контролю: екзамен	

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні системи теоретичних і практичних знань про категорії, поняття механізми забезпечення ефективної фінансової діяльності суб'єктів підприємництва.

Завдання навчальної дисципліни полягають в ознайомленні з механізмами логічного відтворення господарських операцій суб'єктів підприємництва, здобутті навичок виконання поточної та оперативної фінансово-економічної роботи, здобуття знань застосування методів аналізу та контролю виробничо-господарської діяльності суб'єктів підприємництва, здобуття навичок прийняття управлінських рішень щодо фінансової діяльності.

Предмет: фінансова діяльність, власний капітал, позиковий капітал, джерела фінансування, фінансові інвестиції, дивідендна політика, вартість підприємств, фінансовий контролінг.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

Інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальних компетентностей:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Спеціальних (фахових) компетентностей:

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмних результатів навчання:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР26.Обґрунтовувати джерела фінансового забезпечення діяльності на мікро-, макро й мезорівні та оцінювати ефективність їх використання.

soft skills - здатність аналітично мислити, уміння оцінити ситуацію та прийняти рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва»: «Фінанси підприємств», «Податкова система».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва»: Навчальна практика «Фінанси суб'єктів господарювання реального сектору економіки».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва

Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва [1,2,3,4,9,13,15]

Капітал підприємства та його економічна сутність. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів підприємництва. Фінансова, операційна та інвестиційна діяльність підприємства. Фінансова діяльність у системі функціональних завдань фінансового менеджменту підприємства. Організація фінансової діяльності підприємств.

Класифікація форм фінансування. Критерії прийняття рішень у сфері фінансування.

Теоретичні джерела фінансової діяльності підприємств. Класична теорія фінансування. Теорема іррелевантності Міллера та Модільяні. Основні положення теорії оптимізації портфеля інвестицій (Г. Марковіц). Модель оцінки капітальних активів (САРМ). Зміст неоінституційної теорії фінансування. Концепція максимізації вартості капіталу власників.

Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів підприємництва різних організаційно-правових форм [1,2,3,5,8,10,11]

Класифікація суб'єктів підприємництва за правом власності та організаційно-правовою формою ведення бізнесу. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу. Об'єднання підприємств.

Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва без створення юридичної особи.

Особливості фінансової діяльності: приватних підприємств (ПП); товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ); акціонерних товариств (АТ); командитних, повних товариств; підприємств з іноземними інвестиціями. Специфіка фінансової діяльності кооперативів.

Фінансова діяльність державних та казенних підприємств.

Фінансування спільної діяльності підприємств на основі договорів кооперації. Договори кооперації з нерезидентами.

Тема 3. Формування власного капіталу підприємств [1,2,3,7,14]

Власний капітал підприємства, його функції та складові. Статутний капітал, його економічний зміст і порядок формування. Додатковий капітал підприємства і джерела його поповнення. Резервний капітал підприємства, його види та джерела формування. Нерозподілений прибуток як елемент власного капіталу підприємства.

Вартість залучення власного капіталу. Податкові аспекти формування власного капіталу підприємства. Корпоративні права, номінальна та ринкова вартість корпоративних прав. Збільшення статутного капіталу підприємства: цілі та джерела. Збільшення статутного капіталу за рахунок: коштів інвесторів; коштів підприємства. Методи збільшення статутного капіталу акціонерного товариства. Порядок розрахунку емісійного доходу, ажіо та дизажіо. Переважні права на придбання цінних паперів нової емісії як інструмент захисту інтересів інвесторів. Розрахунок вартості переважних прав Встановлення курсу емісії нових акцій.

Умови та механізм емісії, розміщення та обслуговування акцій Фактори, які впливають на ринковий курс акцій. Розміщення корпоративних прав резидентів на закордонних ринках капіталів. Зміст і форми андеррайтингу.

Зменшення статутного капіталу підприємства: основні цілі методи і порядок проведення. Деномінація та конверсія. Порядок викупу та анулювання корпоративних прав підприємства.

Звіт про власний капітал підприємства. Мета складання і порядок узгодження з іншими формами фінансової звітності.

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств [1,2,3,5,12,15]

Внутрішні джерела фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємств. Порівняльна характеристика внутрішніх і зовнішніх джерел формування власного капіталу підприємства.

Самофінансування та його роль у формуванні фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва. Форми самофінансування.

Поняття тезаврації прибутку підприємства. Нерозподілений прибуток та його економічний зміст. Вплив оподаткування на розподіл і використання прибутку підприємства. Приховане самофінансування. Амортизаційні відрахування та забезпечення наступних витрат і платежів як внутрішні джерела фінансування підприємств.

Cash-flow (чистий грошовий потік) як індикатор фінансування підприємств за рахунок внутрішніх джерел. Методи розрахунку Cash-flow. Звіт про рух грошових коштів.

Тема 5. Дивідендна політика підприємств [1,2,3,4,9,16]

Зміст, значення та основні завдання дивідендної політики. Фактори дивідендної політики. Теорії в галузі дивідендної політики. Дивідендна політика і структура капіталу. Взаємозв'язок дивідендної політики і самофінансування підприємства. Порядок нарахування дивідендів. Джерела та форми виплати дивідендів. Методи нарахування дивідендів. Виплата дивідендів корпоративними правами.

Подрібнення акцій та викуп акціонерним товариством акцій власної емісії як інструменти дивідендної політики. Ефективність дивідендної політики. Особливості нарахування дивідендів акціонерними товариствами і товариствами з обмеженою відповідальністю. Особливості нарахування дивідендів господарськими товариствами з часткою державної власності у статутному капіталі. Оподаткування дивідендів. Оподаткування розподіленого та нерозподіленого прибутку як фактор дивідендної політики.

Змістовий модуль 2. Фінансові аспекти діяльності суб'єктів підприємництва

Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позикового капіталу [1,2,3,5,9]

Позичковий капітал підприємства, його ознаки та складові. Фінансові кредити. Довгострокові та короткострокові банківські кредити. Кредити в іноземній валюті від резидентів і нерезидентів.

Практична робота із залучення банківських кредитів. Умови та порядок одержання суб'єктами підприємництва банківських кредитів. Кредитоспроможність підприємства. Якісні та кількісні критерії кредитоспроможності.

Кредитне забезпечення. Застава як спосіб кредитного забезпечення. Види застави: рухоме майно, іпотека, застава майнових прав, кредити під заставу векселів та інших цінних паперів. Гарантії та поручительства.

Облігації підприємств. Види облігацій та їх параметри. Порядок емісії облігацій. Погашення облігацій підприємств. Облігації з нульовим купоном. Конвертовані облігації. Варанти та їх роль у залученні підприємством позикового капіталу.

Комерційні кредити: значення та різновиди. Оцінка вартості капіталу, залученого на основі комерційного кредитування.

Факторинг як специфічний кредитний субститут.

Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств [1,2,3,6,10]

Реорганізація як специфічний напрям фінансової діяльності підприємств. Мета та завдання реорганізації підприємств.

Види реорганізації підприємств: загальна характеристика. Загальні передумови реорганізації суб'єктів підприємництва: нормативно-правові та фінансово-економічні.

Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємства: злиття, поглинання, приєднання. Фінансовий механізм укрупнення підприємств. Визначення пропорцій обміну корпоративних прав під час реорганізації: мета, методи.

Реорганізація, спрямована на розукрупнення підприємств: поділ, виділення. Фінансовий механізм розукрупнення підприємств.

Перетворення як особлива форма реорганізації. Роль перетворення в оптимізації фінансування підприємства. Зміст і порядок складання реорганізаційної угоди. Передатний та роздільний баланси.

Тема 8. Фінансові інвестиції підприємств [1,2,3,7,12,16]

Сутність та види фінансових інвестицій підприємств. Цілі та об'єкти фінансового інвестування. Довгострокові фінансові інвестиції. Поточні фінансові вкладення. Фінансові інвестиції в асоційовані, дочірні та спільні підприємства. Вкладення в боргові фінансові інструменти.

Оцінка доцільності фінансових інвестицій. Оцінка доцільності вкладень в інвестиції з фіксованою ставкою дохідності. Моделі та методи оцінки вартості фінансових інструментів. Динамічні та статичні методи оцінки. Метод дисконтування. Метод внутрішньої норми прибутковості (IRR).

Оцінка доцільності вкладень у корпоративні права. Зміст фундаментального аналізу акцій. Показники, які використовуються у процесі фундаментального аналізу. Технічний аналіз акцій.

Методи оцінки фінансових інвестицій при відображенні їх у фінансовій звітності. Справедлива вартість фінансових інвестицій. Застосування методу ефективної ставки процента при оцінці фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій в асоційовані та дочірні підприємства за методом участі в капіталі.

Тема 9. Оцінка вартості підприємств [1,2,3,7,9,13]

Економічна сутність оцінки вартості підприємства. Необхідність, завдання та принципи оцінки вартості підприємства. Вартість підприємства і середньозважена вартість капіталу.

Методичні підходи до оцінки вартості підприємства. Методи, засновані на оцінці потенційних грошових потоків та доходів підприємства: метод дисконтування чистих грошових потоків; метод капіталізації доходу. Ставка дисконту та ставка капіталізації Майновий (витратний) підхід. Ринковий підхід в оцінці вартості підприємства: зіставлення мультиплікаторів і порівняння транзакцій.

Практична робота з оцінки вартості підприємства. Порядок здійснення оцінки. Звіт про оцінку вартості підприємства.

Тема 10. Фінансовий контролінг на підприємстві [1,2,3,4,12,15]

Сутність, необхідність та основні завдання фінансового контролінгу. Зміст та функції фінансового контролінгу. Стратегічний та оперативний фінансовий контролінг. Монетарні та немонетарні фінансові цілі.

Координація як центральна функція контролінгу. Внутрішній аудит, консалтинг та методологічне забезпечення в системі функцій контролінгу.

Система раннього попередження та реагування: основні завдання та порядок організації. Дискримінантний аналіз: однофакторний і багатофакторний.

Методи контролінгу. Вартісний аналіз. Портфельний аналіз та сфера його застосування. Бенчмаркінг та його зміст. АВС-аналіз і порядок його використання. Аналіз сильних і слабких місць. Аналіз точки беззбитковості. Метод директ-костінг.

Методи фінансового прогнозування. Суб'єктивні (експертні) методи визначення прогнозних показників. Каузальне прогнозування. Методи екстраполяції.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			балів
			годин			
			лекції	ПР	СРС	
Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва»						
1	Лекція	Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва	2			
	Практичне заняття	Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва		2		3
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			9	2
2	Лекція	Особливості фінансової діяльності суб'єктів підприємництва різних організаційно-правових форм	2			
	Практичне заняття	Особливості фінансової діяльності суб'єктів підприємництва різних організаційно-правових форм		2		3
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			9	2
3	Лекція	Формування власного капіталу підприємств	2			
	Практичне заняття	Формування власного капіталу підприємств		2		3
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			9	2
4	Лекція	Внутрішні джерела фінансування підприємств	2			
	Практичне заняття	Внутрішні джерела фінансування підприємств		2		3
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			9	2
5	Лекція	Дивідендна політика підприємств	2			
	Практичне заняття	Дивідендна політика підприємств		2		3
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного			9	2

	робота	заняття. Робота на освітньому порталі				
6, 7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 1			10	
	ПМК 1	<i>Підсумковий контроль за модуль 1</i>				10
Всього за змістовий модуль 1 – 75 годин			10	10	55	35
Змістовний модуль 2. «Фінансові аспекти діяльності суб'єктів підприємництва»						
8	Лекція	Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу	2			
	Практичне заняття	Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу		2		2
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			7	1
9	Лекція	Фінансові аспекти реорганізації підприємств	2			
	Практичне заняття	Фінансові аспекти реорганізації підприємств		2		2
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			7	1
10	Лекція	Фінансові інвестиції підприємств	2			
	Практичне заняття	Фінансові інвестиції підприємств		2		2
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			7	2
11	Лекція	Фінансові інвестиції підприємств (продовження)	2			
	Практичне заняття	Фінансові інвестиції підприємств (продовження)		2		3
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			6	2
12	Лекція	Оцінка вартості підприємств	2			
	Практичне заняття	Оцінка вартості підприємств		2		3
	Самостійна робота	Підготовка до лекції та практичного заняття. Робота на освітньому порталі			7	2
13	Лекція	Фінансовий контролінг на підприємстві	2			
	Практичне заняття	Фінансовий контролінг на підприємстві		2		3
	Самостійна робота	Аналіз фінансової стійкості підприємства			7	2
14,15	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 2			10	
	ПМК 2	<i>Підсумковий контроль за модуль 2</i>				10
Всього за змістовий модуль 2 - 75 години			12	12	51	35
Екзамен			30			
Всього з навчальної дисципліни 150 годин			22	22	106	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Капітал підприємства та його економічна сутність. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів підприємництва.
2. Фінансова, операційна та інвестиційна діяльність підприємства.
3. Фінансова діяльність у системі функціональних завдань фінансового менеджменту підприємства.
4. Організація фінансової діяльності підприємств.
5. Класифікація форм фінансування.
6. Критерії прийняття рішень у сфері фінансування.
7. Класична теорія фінансування.
8. Теорема іррелевантності Міллера та Модільяні.
9. Основні положення теорії оптимізації портфеля інвестицій (Г. Марковіц).
10. Модель оцінки капітальних активів (CAPM).
11. Зміст неоінституційної теорії фінансування.
12. Концепція максимізації вартості капіталу власників.
13. Класифікація суб'єктів підприємництва за правом власності та організаційно-правовою формою ведення бізнесу.
14. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу. Об'єднання підприємств.
15. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва без створення юридичної особи.
16. Особливості фінансової діяльності: приватних підприємств (ПП); товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ); акціонерних товариств (АТ); командитних, повних товариств; підприємств з іноземними інвестиціями. Специфіка фінансової діяльності кооперативів.
17. Фінансова діяльність державних та казенних підприємств.
18. Фінансування спільної діяльності підприємств на основі договорів кооперації. Договори кооперації з нерезидентами.
19. Власний капітал підприємства, його функції та складові.
20. Статутний капітал, його економічний зміст і порядок формування.
21. Додатковий капітал підприємства і джерела його поповнення.
22. Резервний капітал підприємства, його види та джерела формування.
23. Нерозподілений прибуток як елемент власного капіталу підприємства.
24. Вартість залучення власного капіталу.
25. Податкові аспекти формування власного капіталу підприємства.
26. Корпоративні права, номінальна та ринкова вартість корпоративних прав.
27. Збільшення статутного капіталу підприємства: цілі та джерела.
28. Умови та механізм емісії, розміщення та обслуговування акцій
29. Фактори, які впливають на ринковий курс акцій.
30. Зміст і форми андеррайтингу.
31. Зменшення статутного капіталу підприємства: основні цілі методи і порядок проведення.
32. Деномінація та конверсія.

33. Звіт про власний капітал підприємства. Мета складання і порядок узгодження з іншими формами фінансової звітності.

34. Внутрішні джерела фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємств.

35. Порівняльна характеристика внутрішніх і зовнішніх джерел формування власного капіталу підприємства.

36. Самофінансування та його роль у формуванні фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва. Форми самофінансування.

37. Поняття тезаврації прибутку підприємства.

38. Нерозподілений прибуток та його економічний зміст.

39. Вплив оподаткування на розподіл і використання прибутку підприємства.

40. Амортизаційні відрахування та забезпечення наступних витрат і платежів як внутрішні джерела фінансування підприємств.

41. Зміст, значення та основні завдання дивідендної політики. Фактори дивідендної політики.

42. Теорії в галузі дивідендної політики.

43. Дивідендна політика і структура капіталу. Взаємозв'язок дивідендної політики і самофінансування підприємства.

44. Методи нарахування дивідендів. Виплата дивідендів корпоративними правами.

45. Ефективність дивідендної політики. Особливості нарахування дивідендів акціонерними товариствами і товариствами з обмеженою відповідальністю.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Позичковий капітал підприємства, його ознаки та складові.

2. Фінансові кредити. Довгострокові та короткострокові банківські кредити. Кредити в іноземній валюті від резидентів і нерезидентів.

3. Умови та порядок одержання суб'єктами підприємництва банківських кредитів.

4. Кредитоспроможність підприємства. Якісні та кількісні критерії кредитоспроможності.

5. Кредитне забезпечення. Застава як спосіб кредитного забезпечення.

6. Види застави: рухоме майно, іпотека, застава майнових прав, кредити під заставу векселів та інших цінних паперів. Гарантії та поручительства.

7. Облігації підприємств. Види облігацій та їх параметри.

8. Порядок емісії облігацій. Погашення облігацій підприємств.

9. Облігації з нульовим купоном. Конвертовані облігації. Варанти та їх роль у залученні підприємством позичкового капіталу.

10. Комерційні кредити: значення та різновиди. Оцінка вартості капіталу, залученого на основі комерційного кредитування.

11. Факторинг як специфічний кредитний субститут.

12. Реорганізація як специфічний напрям фінансової діяльності підприємств. Мета та завдання реорганізації підприємств.

13. Види реорганізації підприємств: загальна характеристика. Загальні передумови реорганізації суб'єктів підприємництва: нормативно-правові та фінансово-економічні.

14. Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємства: злиття, поглинання, приєднання. Фінансовий механізм укрупнення підприємств. Визначення пропорцій обміну корпоративних прав під час реорганізації: мета, методи.

15. Реорганізація, спрямована на розукрупнення підприємств: поділ, виділення. Фінансовий механізм розукрупнення підприємств.

16. Перетворення як особлива форма реорганізації. Роль перетворення в оптимізації фінансування підприємства. Зміст і порядок складання реорганізаційної угоди. Передатний та роздільний баланси.

17. Сутність та види фінансових інвестицій підприємств. Цілі та об'єкти фінансового інвестування. Довгострокові фінансові інвестиції. Поточні фінансові вкладення. Фінансові інвестиції в асоційовані, дочірні та спільні підприємства. Вкладення в боргові фінансові інструменти.

18. Оцінка доцільності фінансових інвестицій. Оцінка доцільності вкладень в інвестиції з фіксованою ставкою дохідності.

19. Моделі та методи оцінки вартості фінансових інструментів. Динамічні та статичні методи оцінки. Метод дисконтування. Метод внутрішньої норми прибутковості (IRR).

20. Оцінка доцільності вкладень у корпоративні права. Зміст фундаментального аналізу акцій. Показники, які використовуються у процесі фундаментального аналізу. Технічний аналіз акцій.

21. Методи оцінки фінансових інвестицій при відображенні їх у фінансовій звітності. Справедлива вартість фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій в асоційовані та дочірні підприємства за методом участі в капіталі.

22. Економічна сутність оцінки вартості підприємства. Необхідність, завдання та принципи оцінки вартості підприємства. Вартість підприємства і середньозважена вартість капіталу.

23. Методичні підходи до оцінки вартості підприємства. Методи, засновані на оцінці потенційних грошових потоків та доходів підприємства: метод дисконтування чистих грошових потоків; метод капіталізації доходу. Ставка дисконту та ставка капіталізації Майновий (витратний) підхід. Ринковий підхід в оцінці вартості підприємства: зіставлення мультиплікаторів і порівняння транзакцій.

24. Порядок здійснення оцінки. Звіт про оцінку вартості підприємства.

25. Сутність, необхідність та основні завдання фінансового контролінгу. Зміст та функції фінансового контролінгу.

26. Стратегічний та оперативний фінансовий контролінг. Монетарні та немонетарні фінансові цілі.

27. Координація як центральна функція контролінгу. Внутрішній аудит, консалтинг та методологічне забезпечення в системі функцій контролінгу.

28. Система раннього попередження та реагування: основні завдання та порядок організації. Дискримінантний аналіз: однофакторний і багатфакторний.

29. Методи контролінгу. Вартісний аналіз. Портфельний аналіз та сфера його застосування. Бенчмаркінг та його зміст. АВС-аналіз і порядок його використання. Аналіз сильних і слабких місць. Аналіз точки беззбитковості. Метод директ-костінг.

30. Методи фінансового прогнозування. Суб'єктивні (експертні) методи визначення прогнозних показників. Каузальне прогнозування. Методи екстраполяції.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни «Фінанси діяльність суб'єктів підприємництва» передбачається застосування таких методів:

1) *лекція* — для розкриття сутності наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою;

2) *бесіда* — для усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних за допомогою діалогу;

3) *метод роботи з нормативними документами* — виписування, складання плану, конспектування, виготовлення таблиць, схем, графіків та ін.;

4) *воркшопи* - для навчання та напрацювання нових навичок з високою інтенсивністю групової взаємодії,

5) *проблемний виклад* передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу здобувачам ВО у виділенні та "прийнятті" проблемного завдання для активізації мисленої діяльності здобувачів ВО, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації;

6) *кейс-метод* — для обговорення практичних ситуацій

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Кравчук О.М., Лещук В.П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 504 с.

2. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Тітенко З.М. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. Київ: ЦП «Компринт». 2019. 355 с.

3. Криленко В.І., Корнєва Н.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Харків: А.М. Панов, 2016. 181 с.

Допоміжна

4. Arifkhanova, K. Features of the usage of reports prepared based on ifrs for the financial analysis of the activities of entities. Science and innovation, 2022, 1.A6: 337-340.

5. Kurpayanidi, Konstantin. Financial and economic mechanism and its role in the development of entrepreneurship. Theoretical & Applied Science, 2021, 1: 1-7.

6. Mavlutova, Inese, et al. Business restructuring as a method of strengtening company's financial position. Journal of Optimization in Industrial Engineering, 2021, 14.1: 129-139.

7. Kliestik, Tomas, et al. Remaining financially healthy and competitive: The role of financial predictors. Journal of Competitiveness, 2020, 1.

8. Трусова Н. В. та ін. Моделювання системних факторів фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств України. Регіональний науковий запит, 2021, 13.1: 169-182.

9. Давиденко Н.М., Буряк А.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. К.: ЦП «Компринт». 2017. 300 с.

10. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. К.: КНЕУ. 2007. 556 с.

11. Кравченко О.О., Шепеленко С.М. Кризостійкість як фактор забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізаційних трансформацій. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 8. С. 56-64. DOI: 10.32752/1993-6788-2023-1-266-56-6.

12. Кравченко О.О., Гавриш О.М. Комплаєнс як механізм забезпечення сталого розвитку компаній в умовах кризи. Збірник наукових праць КНЕУ “Вчені записки”. 2023. Вип. 33(4). С. 69-78.

13. Кравченко О.О., Жиленко А.Б. Дослідження факторів впливу на результативність транспортних компаній України в період активних воєнних дій. Збірник наукових праць ДУІТ. Серія «Економіка і управління». 2023. Вип. 54.

14. Кравченко О., Кичигін А. Планування інновацій підприємств в умовах ринкової економіки. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка, 2023. 16(32). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-16\(32\)-04](https://doi.org/10.33296/2707-0654-16(32)-04).

15. Кравченко О.О., Пінчук С.С. Фінансова безпека суб'єктів господарювання як відображення стану зовнішнього середовища. Ефективна економіка, 2020, № 6. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.6.6. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2020/8.pdf.

16. Кравченко О.О., Приймук В.В. Поведінкові аспекти управління корпоративними фінансами. Ефективна економіка, 2019. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2019/11.pdf.

8 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ <https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2699>.
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>.